

Podivuhodná dobrodružství rodiny VOJTÍŠKOVY

ANEB CO VŠECHNO
SE MŮŽE STÁT O PRÁZDNINÁCH

slovo úvodem

Milí mladí čtenáři,

otevíráte další z knížek, které pro vás připravil Český červený kříž. Co může všechno zažít rodina s dětmi na dovolené? Na to vám odpoví právě tato knížka – rodina Vojtíškových je takovou normální rodinkou a spolu s ní se naučíte spoustu důležitých, ale přitom jednoduchých praktických rad, které vám pomohou v případě, kdy se do situace jako

Vojtíškovi dostanete. Ať vás třeba píchne vos, stanete se svědky autonehody nebo uvidíte někoho se topit. Po přečtení vám tyto příhody již nebudou připadat podivuhodné a neznámé, ale naopak budete mít pocit, že jste je již zažili.

Přeji vám nejen příjemnou zábavu, protože tato knížka vás určitě nudit nebude, ale také poučení ze všech podivuhodných příhod.

Marek Jukl

Prezident Českého červeného kříže

Vydavatel: IV – Nakladatelství s.r.o., Koněvova 2660/141, Praha

Autorka: Mgr. Eva Bernatová

Odborná recenze: MUDr. Karel Štěpánek

Ilustrace: Martin Zach

Redakce: Mgr. Miroslava Jirůtková

Grafická úprava: Graphic Live spol. s r.o., www.graphiclive.eu

Tisk: IV – Nakladatelství s.r.o.

Vydáno: jaro 2013 – NEPRODEJNÉ

Děkujeme všem firmám a jednotlivcům, jejichž příspěvky umožnily vydání této publikace

**Maminka
Martina**

Pracuje jako zdravotní sestra a doma jí říkají „sestra v akci“, protože je to opravdu hodně akční máma, která miluje výlety, jízdu na kole, bruslích, lyžích a vlastně má ráda každý sport.

**Tatínek
Miloš**

Je počítačový analytik a tak trochu pečovál, který je ze všeho nejraději doma. Kamarádí se s internetem, dokáže opravit naprosto cokoli a jeho velkou zálibou jsou křížovky, rébusy a hádanky.

**Dcera
Tereza**

Je jí 14 let, ráda čte, moc dobře kreslí a chce se stát slavnou fotografkou. S většinou problémů si ví rady, ale co si vzít na sebe, to jí dělá velkou starost. Má hromadu přátel v reálném světě i na Facebooku, nejčastěji ji potkáte se sluchátky na uších a bez mobilního telefonu by to snad ani nebyla ona.

**Syn
David**

Je mu 7 let, jezdí na kole, hraje fotbal a má rád přírodu, škola je pro něj utrpení, kromě hodin tělocviku. Nikde chvilku neposedí, vyleze na každý strom a je ho všude plno.

PRÁZDNINY.

HURÁ!!!

VOJTÍŠKOVI JSOU DOCELA NORMÁLNÍ RODINKA, MOŽNÁ ZROVNA TAKOVÁ JAKO TA VAŠE. BYDLÍ V PANELÁKU, TAKŽE SE VŽDYCKY MOC TĚŠÍ, AŽ SPOLU VYRAZÍ VEN, DO PŘÍRODY. JEDNA TAKOVÁ DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA JE PRÁVĚ TEĎ ČEKÁ. LÉTO JE V PLNÉM PROUDU, DĚTI MAJÍ PRÁZDNINY A RODIČE SI VZALI DOVOLENOU. ZASTIHLI JSME JE PŘESNĚ VE CHVÍLI, KDY SE CHYSTAJÍ ODJET NA VYSNĚNÝ DEVÍTIDENNÍ VÝLET.

Vojtíškovi dokončili balení věcí. Batohy a tašky se hromadí kolem auta ze všech stran, ale tatínek neztrácí optimismus: „To se vejde, vždycky se to vešlo.“

A opravdu – zdá se, že pod rukama šikovného tatínka se kufr auta zázračně nafukuje. Zavazadla rovná tak úhledně, že do sebe zapadají jako kostky lega.

„Tati, dofoukneš mi kolo?“ David má vzácný dar vybrat si vždycky ten nejméně vhodný okamžik, ale nedá se nic dělat, kolo musí být v pořádku, takže se tatínek pouští do práce.

Dobalení drobností tedy zbylo na maminku, která se už nemůže dočkat odjezdu. Na zadní desku auta rychle nahází koláč, košík s ovocem a láhve s pitím.

„Hotovo,“ zavolá na tatínka, „můžeme jet.“

Ještě že tatínka napadne podívat se dozadu do auta a zkontrolovat, jak maminka věci naskládala.

„Takhle to nejde,“ vysvětluje trpělivě, „kdybych prudce zabrzdil, jsou věci volně položené vzadu v kufru strašně nebezpečné. Dětem by mohly zezadu rozbit hlavy. A nedejbože, abychom havaro-

v autě

do 150 cm použijte vždy autosedačku, i na krátké jízdy

do autosedačky se dobře usad' a zajisti se bezpečnostním pásem

dej pozor na věci volně uložené v autě, při nehodě mohou být nebezpečné

vali, to by tenhle půlkilový košík hrušek vyletěl dopředu rychlostí jízdy auta. Při prudkém zabrzdění z padesátikilometrové rychlosti by vážil 15 kilo! A to nemluví o láhvích s vodou.“

Tatínek pečlivě přeskládá věci tak, že se nakonec všechno vejde pod desku kufuru. Ještě pořádně upevnit kola do držáku a může se nasedat. David ještě jezdí s podsedákem, protože měří jen 125 cm. Už se moc těší, až povyroste ještě o 25 centimetrů, protože ví, že do té doby se podsedáku nezbaví. Tatínkovi proběhnou hlavou dřívější odjezdy na dovolené, kdy zapínali do autosedaček nejen Davida, ale i Terezu. A vybaví se mu i okamžik, kdy na vlastní kůži poznali, že dětské autosedačky opravdu nejsou zbytečné. Před pár lety jim nedala přednost dodávka a nehodě už nešlo zabránit. On to sice odnesl otřesem mozku, ale ostatním se naštěstí

nic nestalo. Záchranáři je tehdy pochválili, že obě děti byly připoutané v autosedačkách, protože jen díky tomu z havárie vyvázly bez jediného škrábnutí. Ale pryč od černých myšlenek, teď už jsou všichni na svých místech a Vojtíškoví vyrážejí vstříc novým dobrodružstvím.

Cesta nádhernou českou krajinou ubíhá jako voda a před polednem jsou šťastně na místě. Je krásný slunečný den, ze kterého nechtějí promarnit ani chvilíčku. Rychle se tedy ubytují, snědí připravený oběd, vybalí jen to nejnnutnější a už nasedají na kola. Cyklistiku milují všichni a výpravy do okolí hotelu plánovali dlouho dopředu, prstem po mapě nebo spíš myší po netu.

UŽ TO NENÍ,
CO TO BÝVALO.

na kole

udržuj své kolo
v dobrém technickém
stavu, před jízdou jej
vždy zkontroluj

používej cyklistickou
helmu ve správné
velikosti a dobře
nasazenou

vybírej cestu, kterou
zvládneš, nejlépe
cyklostezky či málo
frekventované silnice

„Mami, musím si brát tu helmu?“ ptá se Tereza, „vypadám v ní blbě.“

„Musíš,“ odpovídá maminka nekompromisně, „a vypadáš dobře. S rozbitou hlavou bys teprve vypadala blbě.“

Tereza už dál neodmlouvá, ostatně helmu nosí i rodiče. Maminka totiž při práci v nemocnici viděla hodně cyklistů, kteří helmu na hlavě neměli. V takových případech pád z kola většinou nekončí jen povrchovými zraněními, ale i zlomeninami lebky, které vyžadují mnoho náročných operací. Dokonce hrozí, že zraněný skončí v dlouhodobém bezvědomí.

Vojtíškovci jedou nejdřív po silnici, drží se při pravém okraji a v řadě za sebou,

aby neohrožovali sebe ani projíždějící auta. V čele „pelotonu“ jede tatínek, protože vybírá nejvhodnější cestu. V těsném závěsu za ním je David, jako nejmladší ze skupiny. Tatínek přizpůsobuje tempo jízdy tomu, na co David stačí. Už to není, co to bývalo, za dva roky budu mít co dělat, abych já stačil jemu, pomyslí si tatínek a pohladí svoje nemilosrdně rostoucí břicho. Další v řadě jede Tereza a poslední maminka, jako nejzdatnější z týmu a „sběrač raněných“, jak ona sama často žertem říká.

Asi po pěti kilometrech zahlédnou zříceninu nějakého hradu, dojedou k ní a udělají si zastávku, aby doplnili tekutiny a energii. Upřímně řečeno, není to tak úplně zřícenina, spíš jen hromada kamenů. Tatínek se rozvalí vedle kol a vytáhne mapu.

„Vítejte na Ovčím hrádku,“ čte nahlas ze zadní strany mapy, „postaven ve 13. století, první písemná zmínka až 1312. Několikrát změnil majitele a byl dobyt husitským vojskem. Pak už jen pustl a v 18. století byl hlavním sídlem loupeživé bandy.“ Tatínek končí s přednáškou, zvedá oči od mapy a pátrá po zbytku rodiny. Tereza leží v trávě, nezbytný mobil v ruce, maminka stojí na vrcholu zříceniny a David kousek od ní s klackem v ruce šťourá mezi kameny.

„Jsem rád, že mě posloucháte,“ povzdechne si tatínek ironicky, natáhne se do trávy a mapou si přikryje obličej proti slunci.

„Mami, tati, rychle sem, něco jsem našel,“ vyruší poklidnou idylu Davidův výkřik.

Ostatní se pomalu doplouží k místu, kde se David rýpal klackem mezi kameny. Jeden z větších balvanů se mu podařilo otočit a objevila se zvláštní směsice písmenek a obrázků:

„Uhni,“ odstrčí Tereza bratra a obrázek bleskurychle vyfotí.

Když tatínek večer v hotelu stahuje fotky do počítače, zastaví se nad snímkem kamene a prstem si ukazuje na tajemné znaky. Pomůžete mu s rozluštěním tajemné šifry?

POKLAD
JE UKRYTÝ
DOČELA
VŠAK MŮŽE TI
ŘÍKAT PANE,
PROHLÉDNI
DVEŘE
KOSTELA
VESNICE
BOBOVÉS
ZVANE.

DRAMATICKÉ HLEDÁNÍ kešky

RÁNO JE PROBUDILO BUBNOVÁNÍ DEŠŤOVÝCH KAPEK DO OKEN. MRÁKY ZAVLÁDLY NAD KRAJINOU A MRHOLENÍ SE STŘÍDALO SE SILNĚJŠIMI PŘEHÁŇKAMI. TEREZA POHOTOVĚ NAVRHLA, ŽE BY MOHLI SPÁT AŽ DO OBĚDA, ALE O NĚČEM TAKOVÉM NECHTĚL TATÍNEK VŮBEC SLYŠET.

„Pojedeme na hrad Kostín,“ uzavře nakonec maminka rodinnou poradu. Tereza obrací oči v sloup. To zase bude nuda. Pak ale dostává nápad. Chvilku něco hledá v telefonu a pak se její tvář rozzáří.

„Cestou jsou dvě keše,“ říká s nadšením.

„Dvě co?“ diví se maminka.

„Keš je taková schránka, která se hledá. Vlastně je to trochu sport a trochu turistika. Jmenuje se to geocaching, ale my tomu říkáme hezky česky kešínk. Mám v telefonu aplikaci, která umí ukázat, jak daleko a jakým směrem od nás ta schránka je. Při hledání kešky nám pomůžou GPS souřadnice.“

Vojtíškoví tedy nasedají do auta a vyrážejí směr Kostín. Tereza hlásí: „Zastavíme u odbočky na Letkov a pak kousek do lesa. Bude to asi za pět kilo...“

Než to Tereza stačí doříct, naruší poklidnou atmosféru pohled z okna. V zatáčce vidí auto nabourané do stromu, celý předek má hrozivě rozbítý.

„Tati, rychle zastav,“ křičí Tereza, „musíme jim pomoci!“

„Uklidni se,“ snaží se maminka předejít panice.

Tatínek zastavuje u krajnice, spíš v trávě než na silnici, zapíná výstražná světla a vypíná motor.

„Nejdřív se všichni uklidněte,“ bere iniciativu do ruky tatínek, „tady máte reflexní vesty a budete na sebe dávat pozor. David zůstane v autě.“ Tatínek mluví takovým tónem, že Davida vůbec nenapadne protestovat. Oba rodiče a Tereza vystupují z auta.

„Vem trojúhelník a dej ho támhle,“ rozděljuje tatínek úkoly. Ukáže Tereze na místo před autonehodou, asi sto metrů od nich.

Tatínek s autolékárnou v ruce nahlíží do havarovaného auta. Jediným pasažérem je starší pán v klobouku s obrovskou boulí na čele. Sedí na sedačce a nepřítomně se dívá před sebe.

„Bolí vás něco?“ ptá se tatínek, „zůstaňte sedět a nehýbejte se.“

„Jsem v pořádku,“ odpoví muž a vytáhne z kapsy krabičku cigaret. Pak jednu vyndá a snaží se ji roztřesenými prsty zapalovat. Zapalovač ho ale neposlouchá.

Zajištění místa DOPRAVNÍ nehody

parkuj před nehodou, co nejdříve u kraje

u svého auta zapni výstražná světla, oblékni si reflexní vestu

pomocí výstražného trojúhelníku označ místo nehody, 100 metrů za nehodou, jeden krok od krajnice

Dopravní nehoda

k dopravní nehodě nepatří otevřený oheň

vypni motor havarovaného auta, pokud ještě běží

zraněné z auta nevytahuj, pokud to není bezpodmínečně nutné

„To nemyslíte vážně,“ zakřičí na něj tatínek, „teď si nemůžete zapálit, z auta by mohl začít vytékat benzín.“

Muž poslušně vrátí cigaretu do krabičky a zastrčí ji zpátky do kapsy. Najednou se prudce chytí za hlavu a vykřikne: „To je bolest, hrozná. A je mi špatně od žaludku, asi budu zvracet.“

„Víte, jak se vám to stalo?“ ptá se tatínek.

„Vlastně ne, vůbec na nic si nepamatuju, moje hlava,“ stěžuje si zmateně řidič.

Tereza se mezitím pere s výstražným trojúhelníkem. Nakonec zvítězí a složený trojúhelník staví na kraj silnice. Projíždějící auta zpomalují a zapínají výstražná světla. Tereza hned utíká zpátky na místo nehody, za rodiče.

„Musíme ho vyndat z auta, tati!“ křičí už zdálky.

„Právě naopak,“ mírní ji tatínek, „zůstane sedět, kde je. U autonehody nikdy nemůžeme vyloučit zranění, která nejsou na první pohled vidět. Proto teď nebudeme s řidičem vůbec hýbat.“

155

Mezitím se maminka dovolala na záchrannou službu, jsou slyšet jen její odpovědi: „Chtěla bych nahlásit autonehodu... mezi Hradištěm a Kostínem... asi dva kilometry od Hradiště... ve směru z Hradiště do Kostína... autonehoda... auto narazilo do stromu... jeden zraněný... jo, při vědomí... zůstal sedět v autě... bolí ho hlava a je zmatený... asi otřes mozku... ano, postarali jsme se... zůstaneme u něj... děkuju.“

Maminka schová telefon do kapsy a bere tatínkovi z ruky lékárničku: „Na, přikrej ho! Záchranka už je na cestě.“ Podává šustící alufólii z autolékárny tatínkovi, a on si teprve teď uvědomí, že je docela zima a mrholí. Maminka s Terezou zůstávají u zraněného muže a neustále na něj mluví. Tatínek se vrací do auta k Davidovi, který už je celý netrpělivý, protože neví, co se děje. Po pár minutách přijíždí sanitka a hned za ní policejní vůz. Záchranáři nasadí řidiči krční límec, vydají ho z auta a naloží do sanitky. Se zapnutým majákem odjíždějí. Teprve v tu chvíli si Vojtíškov uvědomí, co se stalo, a Tereze se začínou podlamovat kolena.

„Jedeme na Kostín,“ přeruší ticho maminka, „zasloužíme si odměnu.“

Představa dortu z kostínské cukrárny se všem zamlouvá. Sladkosti a horký čaj je postaví na nohy a zajímavá prohlídka hradu je přivede na jiné myšlenky.

Cestou zpátky Tereza vytahuje svůj superchytrý telefon a ťuká do něj souřadnice prvních kešky.

VOLÁNÍ zdravotnické záchranné služby

vytoč telefonní číslo
155

nahlas, kde jsi a co
se stalo, pak vyčkej
na další dotazy
dispečera

umožni záchranářům
dobrý příjezd, pošli
někoho, kdo jim ukáže
přesné místo

„Ještě kousek popojed,“ naviguje otce, „tady zastav, dál už musíme pěšky, je to deset metrů tamtím směrem.“

Děti se zanoří do houští a David po chvilce hledání vytáhne zpod pokroucených kořenů stromu plastovou krabičku jako na svačinu. Předem poučen, že z kešky si může jednu věc vzít, ale jinou tam zase musí dát, mění malé červené autíčko za plastovou figurku. Mezitím Tereza vytahuje pečlivě zabalený notýsek a zapisuje do něj datum a svoji přezdívku.

„Reezinka?“ diví se tatínek, „jak jsi k tomu jménu přišla?“

„Vybrala jsem si ho sama, přece Reeza jako Tereza,“ klidně odpovídá a vysvětluje, že přezdívku si stačí prostě zaregistrovat na netu. Pak pečlivě ukryje kešku zpátky pod kořeny a už cvaká do mobilu další souřadnice.

Za druhou keší se Vojtíškoví musejí vydat kus od silnice. Z nápovědy vědí,

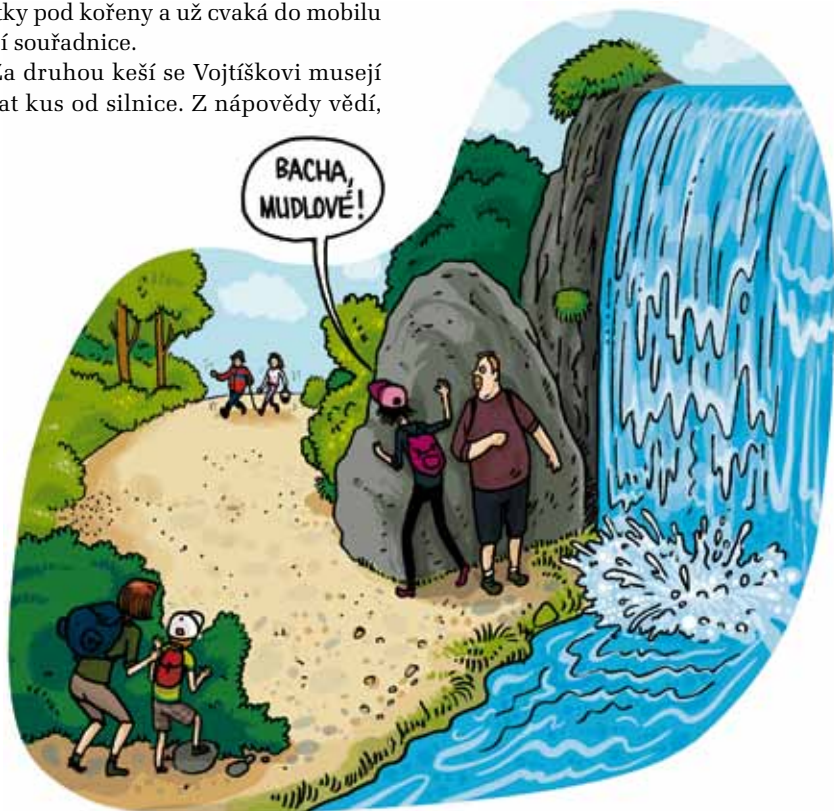
že je schovaná někde v potoce pod malým vodopádem. Prodírají se kopřivami a už jsou skoro u cíle, když se kousek od nich objeví starší pár s košíky, očividně houbaři.

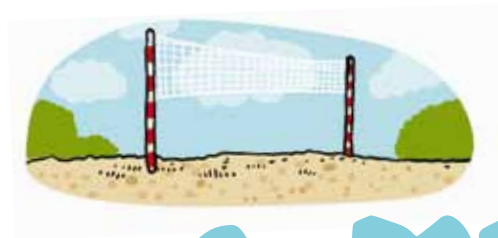
„Bacha, mudlové,“ špitne Tereza.

„Kdo?“ rozesměje se maminka.

„Mudlové,“ šeptá Tereza, „copak jste nečetli Harryho Pottera? Jsou to lidi, kteří nehledají. Počkáme, až odejdou. Neměli by vidět místo, kde je keška. Někdy se totiž stane, že ji zničí – z neznalosti, omylem nebo i naschvál.“

Houbaři mizí v dále a tatínek strká ruku do ledové vody. Vytahuje velkou plastovou krabici od pracího prášku – svoji první kešku v životě.

Sport

na pláži

**DNESKA BUDEME
ODPOČÍVAT. ALE
AKTIVNĚ! JAKO U MOŘE.
TENHLE PODIVNÝ PLÁN
PŘEDNESL TATÍNEK HNED
U SNÍDANĚ, A KDYŽ
NA NĚJ VŠICHNI TROCHU
NECHÁPAVĚ KOUKALI,
DODAL, ŽE U HOTELU JE
FANTASTICKÉ HŘIŠTĚ
NA PLÁŽOVÝ VOLEJBAL.**

O plážovém neboli beach volejbalu už slyšeli všichni, kromě Davida. Ale protože i on má rád v podstatě všechny sporty, stačilo pár vět a už se hrnul na hřiště. Plážový volejbal se hraje s měkkým lehkým míčem a přes síť jako běžný volejbal, ale na zemi je jemný bílý písek, skutečně jako u moře. A hraje se bosky, což je příjemné i zdravé.

„Pokrč kolena a z rukou udělej mističky,“ vysvětluje maminka Davidovi, „drž ruce spíš nad sebou než před rameny.“

Několik prvních míčů David odráží v obranném pudu sebezáchovy, do dalších plácne dlaní. Když se mu povede udržet prsty zpevněné a odrazit míč, chlubit se na všechny strany, že je „plážový mistr světa“. Hra ho chytla a to je hlavní. Po chvíli už zvládne bagr čili odbití spodem. To David složí ruce do mističky s prsty přes sebe, pak dá palce k sobě a složenými palci obou rukou odráží míč.

Odstranění NEČISTOTY z oka

poraněného posad' a uklidni

nejprve chvíli počkej, jestli se
nečistota sama nevyplaví

poté vypláchni oko mírným
proudem vody

A když zjistí, že do jemného písku se dá náramně dobře padat, je úplně na vrcholu blaha. Jeho nahrávky sice nelétají tam, kam by měly, zato David létá vzduchem jako pomotlo, přistává na zádech i na boku a chechtá se na celé kolo. Po jednom velmi elegantním skoku ho ale smích rázem přejde. Pár vteřin zůstává ležet na zemi, pak se jen velmi pomalu zvedá a mne si oko.

„Mami, rychle, mám v oku písek a hrozně to bolí,“ křičí a snaží se vyčistit si pálicí oko.

„Nedávej ty špinavé ruce do oka,“ volá na něj maminka. Odvede Davida k umyvadlu, nejdřív si pořádně umyje ruce a pak mu zarudlé oko vypláchne tenkým proudem vody, který míří od vnitřního do vnějšího koutku oka. Stačí pár vteřin a všechno je v pořádku, David už totiž stejně většinu písku vyplavil tím, jak slzel.

Zbytek sportovně-relaxačního dne proběhne bez vážnějších karambolů a navěčer se dokonce Vojtíškoví utkají ve velkém rodinném turnaji. Po urputném boji vítězí dvojice David s maminkou. Hlavní cenou je velký pohár – zmrzlinový se šlehačkou, který si nakonec na zahrádce místní cukrárny dávají všichni.

Když jsou všechny dobroty snědeny a vypity, tatínek rozloží na stole mapu a oznamuje: „Zítرا vyrážíme na výlet do Borovsi.“ Překvapený výraz zbytku rodiny ho nezaskočí a na nevslovenou otázku odpovídá: „Chci si prohlídnout kostel, který tam mají. Obzvlášť jeho dveře.“